

Dokument z posiedzenia

B8-1161/2016

24.10.2016

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w północnym Iraku i Mosulu
(2016/2956(RSP))

Enrique Guerrero Salom, Elena Valenciano, Pier Antonio Panzeri, Ana Gomes, Clara Eugenia Aguilera García, Nikos Androulakis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Miriam Dalli, Viorica Dăncilă, Isabella De Monte, Tanja Fajon, Jonás Fernández, Monika Flašíková Beňová, Doru-Claudian Frunzuliță, Enrico Gasbarra, Michela Giuffrida, Theresa Griffin, Sergio Gutiérrez Prieto, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Eva Kaili, Cécile Kashetu Kyenge, Javi López, Krystyna Łybacka, Vladimír Maňka, Louis-Joseph Manscour, Costas Mavrides, Marlene Mizzi, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Demetris Papadakis, Emilian Pavel, Vincent Peillon, Pina Picierno, Tonino Picula, Kati Piri, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Paul Tang, Claudia Țapardel, Marc Tarabella, Julie Ward, Carlos Zorrinho
w imieniu grupy S&D

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Iraku północnym i Mosulu (2016/2956(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając oświadczenie Wysokiej Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw Praw Człowieka Navi Pillay z dnia 16 czerwca 2014 r., w którym potępiła ona przeprowadzane przez ISIL egzekucje pozasądowe i wyraziła pogląd, że egzekucje te można z niemal całkowitą pewnością uznać za zbrodnie wojenne;
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Iraku, zwłaszcza rezolucje 2299 (2016) i 2249 (2015), w których potępiła ona niedawne ataki terrorystyczne Daiszu,
 - uwzględniając swe rezolucje: z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji w Iraku¹, z dnia 18 września 2014 r. w sprawie sytuacji w Iraku i Syrii oraz ofensywy Państwa Islamskiego, w tym prześladowań mniejszości², oraz z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie kryzysu humanitarnego w Iraku i Syrii, zwłaszcza w kontekście Państwa Islamskiego³;
 - uwzględniając uwagi wiceprzewodniczącej/ wysokiej przedstawiciel Federiki Mogherini z dnia 18 października 2016 r. w następstwie drugiego posiedzenia Rady Współpracy UE–Irak w ramach umowy o partnerstwie i współpracy między UE a Irakiem (UPiW);
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że armia iracka, przy wsparciu ze strony światowej koalicji przeciwko Daiszowi, oddziałów Peszmergów Regionalnego Rządu Kurdystanu oraz sił powszechnej mobilizacji, uruchomiła operację mającą na celu wyzwolenie spod okupacji Daiszu Mosulu, drugiego co do wielkości miasta w Iraku, a także wiele miast i wsi położonych w tzw. korytarzu mosulskim;
- B. mając na uwadze, że operacje wojskowe mające na celu uwolnienie miasta spod okupacji Daiszu mogą dotyczyć 1,5 mln ludzi; mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami Biura ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej Organizacji Narodów Zjednoczonych około milion osób może zostać zmuszonych do opuszczenia swych domów, w zależności od nasilenia i zasięgu walk;
- C. mając na uwadze, że UE jest jednym z głównych podmiotów niosących pomoc humanitarną dla ludności dotkniętej konfliktem w całym Iraku, w oparciu o zasady i potrzeby humanitarne, a także jest aktywnie zaangażowana w nadzwyczajne akcje humanitarne w Mosulu i Hawidży, dostarczając ratującą życie pomoc osobom najbardziej jej potrzebującym;

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0171.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0027.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0040.

- D. mając na uwadze, że Mosul to wieloetniczne miasto, w którym stanowiąca większość arabska ludność sunnicka pokojowo współżyje z Chaldejczykami, syrokatolikami, Asyryjczykami, Kurdami, jazydami, Szabakami, jasaranitami i Turkmenami (szytami i sunnitami); mając na uwadze, że obszary wokół miasta są historycznie różnorodne pod względem etnicznym i religijnym, gdzie równiny Niniwy zamieszkują skupiska chrześcijan, w okolicach gór Sindżar zamieszkują jazydzi, zaś w Tall Afarze – muzułmańscy Turkmeni;
- E. mając na uwadze, że sposób prowadzenia działań wojennych oraz traktowania ludności cywilnej ma znaczenie jako polityczny kamień milowy pojednania i rozwoju;
- F. mając na uwadze, że w dniu 4 lutego 2016 r. Parlament uznał, że Daisz popełnia ludobójstwo na chrześcijanach i jazydach, a także innych mniejszości religijnych oraz prześladowuje muzułmanów, którzy nie zgadzają się z jego interpretacją islamu, a także dopuszcza się wobec nich aktów okrucieństwa i przestępstw, które stanowią zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości;
- G. mając na uwadze, że Rada Współpracy UE–Irak działająca w ramach UPiW spotkała się po raz drugi w Brukseli w dniu 18 października 2016 r., aby omówić najbardziej palące problemy humanitarne i wyzwania związane z procesem stabilizacji;
1. zdecydowanie popiera operację rozpoczętą w Iraku w celu uwolnienia Mosulu z rąk Daiszu; uważa tę operację za decydujący element toczących się obecnie światowych działań na rzecz trwałego pokonania Daiszu; ufa, że Irak zwycięży w tej walce ze wspólnym wrogiem oraz uwolni Mosul i inne części kraju od obecności Daiszu;
 2. potwierdza swoje pełne poparcie dla niezależności, integralności terytorialnej i suwerenności Iraku oraz jego prawo do podjęcia działań niezbędnych do ich ochrony;
 3. apeluje do UE, ONZ i całej społeczności międzynarodowej o dalsze udzielanie rządowi Iraku pomocy humanitarnej i wojskowej podczas toczących się operacji wyzwolńczych w niektórych regionach Iraku; z zadowoleniem odnotowuje pomoc humanitarną w wysokości 50 mln EUR przeznaczoną przez UE dla regionu Mosulu;
 4. wzywa UE i jej państwa członkowskie do współpracy w celu udzielenia władzom Iraku i Regionalnemu Rządowi Kurdystanu pomocy w zabezpieczeniu i odbudowie wyzwolonych obszarów takich jak góry Sindżar, równiny Niniwy oraz miasto Mosul, tak aby uchodźcy i przesiedleńcy mogli powrócić i ponownie się osiedlić;
 5. wyraża zaniepokojenie niedawnymi napięciami między Turcją a Irakiem; wzywa Turcję, aby w pełni szanowała integralność terytorialną i suwerenność Iraku oraz powstrzymała się od podejmowania jakichkolwiek działań militarnych w Iraku bez zgody rządu irackiego; podkreśla znaczenie wspierania dialogu między Irakiem a innymi krajami w regionie w celu zwiększenia bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie;
 6. podkreśla, że Daisz jest przejawem szerszych problemów w Iraku i regionie, a w szczególności zwraca uwagę na fakt, że istnieje bezwzględna potrzeba działania na rzecz porozumienia politycznego między szytami a sunnitami w Iraku, zwłaszcza po wyzwoleniu Mosulu, a także w całym regionie; podkreśla wzajemne powiązania między działaniami na rzecz walki z Daiszem w Iraku i w Syrii; w związku z tym wyraża

zaniepokojenie doniesieniami o przenoszeniu się bojowników Daiszu z Mosulu do Syrii; zaznacza, że walka z Daiszem, Frontem Al-Nusra (obecnie znanym jako Jabhat Fatah al-Sham) i innymi organizacjami uznanymi przez Radę Bezpieczeństwa ONZ za terrorystyczne pozostaje priorytetem zarówno w Iraku, jak i w Syrii, a także przypomina wszystkim stronom konfliktu, że ochrona ludności cywilnej i poszanowanie prawa międzynarodowego muszą stanowić absolutny priorytet;

7. wzywa wszystkie strony konfliktu do przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego w trakcie działań wojennych i po ich zakończeniu oraz do przestrzegania w czasie trwania konfliktu zasady proporcjonalności, zasady rozróżniania celów cywilnych i wojskowych oraz zasady ostrożności; apeluje do wszystkich stron konfliktu, aby otworzyły korytarze humanitarne w celu umożliwienia ludności cywilnej ucieczki ze strefy konfliktu i udzielenia jej pomocy w tej ucieczce, nie dopuściły do uwięzienia cywilów w Mosulu i do ich wykorzystania przez Daisz w charakterze żywych tarcz, zapewniły bezpieczeństwo i dostęp do pomocy humanitarnej oraz zagwarantowały ludności cywilnej pomoc i ochronę podczas procesu kontroli bezpieczeństwa zgodnie ze standardami krajowymi i międzynarodowymi, w szczególności celem dopilnowania, by nie rozdzielano rodzin i nie narażano dzieci na ryzyko, a także apeluje o stworzenie mechanizmu ONZ przewidującego monitorowanie przez strony trzecie; wzywa w szczególności, aby zastosowano wszelkie niezbędne środki ostrożności w celu zapewnienia dzieciom i ich rodzinom ochrony przed bombardowaniami oraz aby ograniczono do minimum liczbę ofiar śmiertelnych i zapewniono ochronę infrastrukturę cywilnej, w szczególności szkół i szpitali;
8. przypomina, że ratowanie życia cywilów i przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego jest zasadniczym fundamentem politycznym pojednania i rozwoju, jedynym sposobem na pokonanie nienawiści i podziałów, a także, że istotne jest, by nie podsycać dalszych napięć między społecznościami oraz by położyć grunt pod stabilny i zamożny Irak;
9. apeluje do koalicji wojskowej pod przywództwem Iraku, aby – w celu zapewnienia możliwości rozliczenia winnych – zastosowała wszelkie niezbędne środki służące zachowaniu dowodów zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości popełnionych przez Daisz;
10. podkreśla istotne znaczenie terminowego i skutecznego zapewnienia bezpieczeństwa przez tworzenie rzeczywistych bezpiecznych dróg, na których można utrzymać ochronę, w tym przez rozminowanie, a także przywrócenia praworządności oraz podstawowych usług – takich jak opieka zdrowotna, zaopatrzenie w energię elektryczną i edukacja – na wyzwolonych obszarach; ostrzega, że brak podstawowych usług, bezpieczeństwa i długoterminowej strategii na rzecz pokonania głębokich przyczyn, a także brak wysiłków na rzecz spójności społecznej może doprowadzić do ponownego pojawienia się sił ekstremistycznych; w związku z tym wzywa do aktywnego udzielania pomocy humanitarnej i do utworzenia sieci współpracy na rzecz rozwoju w celu zagwarantowania stałego dopływu pomocy, począwszy od kwestii humanitarnych, a skończywszy na stabilizacji, odporności i rozwoju Iraku;
11. podkreśla znaczenie Mosulu dla całego Iraku i wzywa do zapewnienia mniejszościom reprezentacji w nowej administracji Mosulu; podkreśla, że mniejszości religijne i

etniczne mają uzasadnione prawo do udziału w polityce, a także do odzyskania praw własności; wzywa do pokojowego współistnienia i do pełnego poszanowania praw różnych mniejszości religijnych i etnicznych, które przez wieki były zdecydowanie obecne na danych terenach i które żyły pokojowo obok siebie, szczególnie w górach Sindzar (jazydzi), na równinach Niniwy (Chaldejczycy, syrokatolicy i Asyryjczycy), w Tall Afarze i w częściach prowincji Kirkuk, a także wzywa do zastosowania środków gwarantujących bezpieczny powrót przesiedlonych uchodźców;

12. wzywa UE i jej państwa członkowskie oraz ONZ i jej państwa członkowskie do współpracy z rządem krajowym i rządami regionalnymi Iraku oraz ze wszystkimi właściwymi podmiotami krajowymi i międzynarodowymi w celu sprawowania nadzoru nad pokojowym powrotem ludności tubylczej – obecnie osób przesiedlonych na terenie kraju, uchodźców lub osób poszukujących azylu w innych krajach – pochodzącej z równin Niniwy, Tall Afaru i Sindzaru na tereny będące jej ojczyzną od pokoleń;
13. zwraca uwagę na potrzebę kontynuacji walki z dalszym rozprzestrzenianiem się w regionie i poza nim ideologii islamistyczno-dżihadystycznej, w tym dżihadyzmu salafickiego, który służy jako pożywka teologiczna i polityczna dla zbrodni Daiszu, w tym po wyzwoleniu Mosulu; wzywa państwa członkowskie UE, aby nalegały na skierowanie do Międzynarodowego Trybunału Karnego zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości popełnionych przez bojowników Daiszu w Iraku, Syrii, Libii i innych krajach, w tym próby popełnienia zbrodni ludobójstwa na jazydach;
14. wzywa swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE do spraw praw człowieka, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, rządowi i Radzie Reprezentantów Iraku, regionalnemu rządowi Kurdystanu, rządowi Turcji, sekretarzowi generalnemu ONZ oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.